

הלכות תרומות פרק יד

א. חמשים תאנות שחורות וחמשים לבנות, שנפלה לתוכן תאנה אחת שלתרומה היתה לבנה, השחורות מתרות והלבנות מדמעות; היתה שחורה, השחורות מדמעות, והלבנות מתרות. ואם אין ידוע אם שחורה היתה, אם לבנה עולה באחד ומאה מן הכל; ידע מה היתה אחר שנפלה, ושכח הרי כלן מדמע.

ב. וכן עגולי דבלה ומלבנים שלדבלה, שנפל עגול או מלבן שלתרומה לתוכן, ואין ידוע אם מלבן היה או עגול הרי העגולין מצטרפין למלבנים, ותעלה תרומה באחד ומאה מן הכל.

ג. עגולי דבלה גדולים וקטנים, שנפל עגול דבלה לתוכן, ואין ידוע אם גדול אם קטן הרי הן מעלין בין במנין בין במשקל. פיצד: נפל עגול למאה עגולין גדולים וקטנים הריני אומר קטן נפל, ומגביה אחד קטן.

ד. נפל עגול לתוך ארבעים עגול, מהן עשרים עגול משקל כל אחד ארבע ליטרין, והאחד ועשרים משקל כל אחד ליטרה הואיל ומשקל הכל מאה ליטרין ואחד, הריני אומר קטן נפל, ומגביה אחד מן הקטנים. והקמח והסלת אינן מצטרפין להעלות את התרומה.

ה. סאה חטים שלתרומה, שנפלה על פי המגורה שלחטים אין משערין אותה במאה ואחד: שאין משערין אלא אם נבללה תרומה עם החלין, או אם אין ידוע באיזה מקום נפלה התרומה. וכיצד יעשה: רואין את התרומה כאלו היא חטים על גבי שעורים, ומפריש התרומה עצמה שנפלה על פי המגורה עם מעט מן החלין שנפלה עליהן, כמי שמאסף חטים מעל גבי שעורין.

ו. שתי קפות או שתי מגורות, שנפלה תרומה לתוך אחת מהן ונבללה, ואין ידוע לאיזו מהן נפלה אם היו שתי המגורות בבית אחד, הרי אלו מצטרפות, ותעלה באחד ומאה מן הכל, כאלו היו שתיהן מגורה אחת; והקפות מצטרפות, ואפלו היתה קפה בבית זה וקפה בחצר אחרת לפי שקרוב הדבר לקבץ שתיהן בבית אחד. אבל אם היו שתי הקפות בשתי עירות, אין מצטרפות.

ז. וכיצד מעלה סאה שנפלה: אם רצה להעלותה מאחת משתיהן, מעלה; ואם רצה להעלות חציה מזו וחציה מזו, מעלה.

ח. כדים מלאים תאנים שלחלין, שדרס ליטרה תאנים שלתרומה בפי פד אחת מהם, ואין ידוע איזו היא אם היו שם מאה פד וכד, הרי זו תעלה; ולוקח פד אחת מהם ומתירה לכוהן חוץ מדמי אותה ליטרה, והשאר מתרין. ואם היו פחות ממאה הפמין כלן מדמע, והשולים מתרין. וכן אם דרסה על פי כורת, או על פי עגול, ואין ידוע איזה הוא.

ט. דרסה על פי עגול, ואין ידוע אם בצפונה או בדרומו, ולא איזה עגול הוא רואין אותם כאלו הם פרודות, ותעלה לפי המשקל אם יש בכל העגולין מאה ליטרין, תעלה: והוא שיש בכל עגול מהן יתר על שני ליטרין, כדי שתבטל התרומה ברב שספק התרומה, בטל ברב החלין.

י. התרומה ודאיה, אוסר במאה. וספקה, אוסר בחמשים;
ואין לה התר אלא ברב: ואם היתה ביתר מחמשים, אינה צריכה
רב. פיצד: תאנה אחת תרומה שנפלה לתשעה ותשעים, והרי
המאה קימין הכל אסור לזרים, כמו שבארנו.

יא. נפלה אחת מחמשים, ואבדה אחת מן הכל שמא אחת
מן החלין היא שאבדה, או האחת שנפלה היא שאבדה הרי
אלו אסורות: עד שירבה עליהן ממקום אחר, ויוסיף עליהן
חמשים תאנים ואחת יתר הכל. ואם נפלה אחת שלתרומה
לתוך אחת וחמשים, ואבדה אחת מן הכל התרו השאר לזרים.

יב. סאה תרומה שנפלה לפחות ממאה ממעשר ראשון
שלא נטלה תרומתו, או למעשר שני והקדש, ונדמע הכל אם
למעשר ראשון נפלה, יקרא שם לתרומת מעשר; וימכר הכל
לכוהנים, חוץ מדמי תרומה שנפלה ומדמי תרומת מעשר שבו.
ואם למעשר שני והקדש נפלה, הרי אלו יפדו; וימכרו לכוהן,
חוץ מדמי תרומה.

יג. סאה תרומה טמאה שנפלה לפחות ממאה חלין, או מעשר
ראשון, או מעשר שני, או הקדש בין טהורים בין טמאים הואיל
ונדמע הכל בתרומה טמאה שאסורה באכילה לכל, הרי הכל
אסור לעולם; ומניחים אותן, עד שירקבו.

יד. במה דברים אמורים, בדבר שאין דרכו להאכל חי. אבל
דבר שדרכו להאכל חי, לא יניחן שמא יתקל בהם, ויאכל מהן;
אלא ידליק הכל, כדרך שמדליקין תרומה טמאה.

טו. סאה תרומה טהורה, שנפלה לפחות ממאה חלין טמאין
ימכר הכל לכוהנים, חוץ מדמי תרומה. והכוהן אוכל מדמע
זה קליות, או ילוש אותו במי פרות שאינן מכשירין כדי שלא
תטמא התרומה מן החלין הטמאין; או ילוש מדמע זה פחות
פחות מפביצה שאין אכל טמא מטמא אכל אחר, עד שיהיה
כביצה; או יתחלק מדמע זה פחות מפביצה בכל עיסה, כדי
שלא תטמא התרומה שבו.

טז. סאה תרומה טמאה, שנפלה למאה חלין טהורין, וכן
סאה תרומה טהורה, שנפלה למאה חלין טמאין תעלה באחד
ומאה; ותאכל קליות, או תלוש במי פרות, או פחות פחות
מפביצה שאין הסאה שנפלה, היא הסאה עצמה שעלתה.

יז. סאה תרומה טמאה, שנפלה למאה סאה שלתרומה טהורה
בטלה במעוטה, ואוכלין הכל כטהורה; ואם נפלה לפחות
ממאה, יניח הכל עד שירקב.

יח. שתי קפות שנפלה סאה שלתרומה לתוך אחת מהן, וידע
לאיזו מהן נפלה, ואחר כך נפלה סאה שניה, ואין ידוע לאיזו
מהן נפלה אומרים למקום שנפלה ראשונה, נפלה שניה: לפי
שתולין את הקלקלה במקלקל.

יט. נפלה סאה ראשונה לתוך אחת מהם, ואין ידוע לאיזו
מהן נפלה, ואחר כך נפלה סאה שניה, וידע לאיזו מהן נפלה
אין אומרים למקום שנפלה שניה נפלה ראשונה, אלא שתייהן
מקלקלות.

כ. היו שתי קפות, אחת טמאה ואחת טהורה, ונפלה סאה

שְׁלֵתְרוּמָה לְאַחַת מֵהֶן, וְאֵין יָדוּעַ אִיזוֹ הִיא אוֹמְרִין לְתוֹךְ
הַטְּמָאָה נִפְלָה.

כא. שְׁתֵּי קָפוֹת, אַחַת שְׁלֵתְרוּמָה טְהוֹרָה וְאַחַת שְׁלַחֲלִין
טְמֵאִין, נִפְלָה סָאָה תְרוּמָה טְהוֹרָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן אוֹמְרִין
לְתוֹךְ שְׁלֵתְרוּמָה נִפְלָה, וְהַחֲלִין יֹאכְלוּ בְּטֹהָרָה כְּתְרוּמָה.

כב. נִפְלָה סָאָה תְרוּמָה טְמָאָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן אוֹמְרִין לְתוֹךְ
שְׁלֵתְרוּמָה נִפְלָה, וְהַחֲלִין יֹאכְלוּ קִלְיוֹת אוֹ יְלוּשׁוֹ בְּמֵי פְרוֹת.

כג. שְׁתֵּי קָפוֹת, אַחַת שְׁלֵתְרוּמָה טְמָאָה וְאַחַת שְׁלַחֲלִין טְהוֹרִין,
וְנִפְלָה סָאָה שְׁלֵתְרוּמָה טְהוֹרָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן אוֹמְרִין לְתוֹךְ
שְׁלֵתְרוּמָה נִפְלָה, וְהַחֲלִין יֹאכְלוּ קִלְיוֹת; נִפְלָה סָאָה שְׁלֵתְרוּמָה
טְמָאָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן, שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת: שְׁסִפֵּק תְרוּמָה טְמָאָה
אֲסוּר, וְסִפֵּק הַמִּדְמָע מִתֵּר, מִפְּנֵי שֶׁאֲסוּר תְרוּמָה טְמָאָה מִן
הַתּוֹרָה וְאֲסוּר הַמִּדְמָע מִדְּבָרֶיהֶן, עַל הָעִיקָרִים שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּהִלְכוֹת
אֲסוּרֵי מֵאֲכָלוֹת.